ఫలించని ఆశ

రచన :
శ్రీ ఎమ్. ఎస్. ఎ[illegible] మూర్తి

రఘురాం గార్ని జీవితంలో అన్ని పోగొట్టుకున్న వ్యక్తులలో ఒకరిగా పరిగణింపవచ్చును. అతడు జీవితంలో ఎన్నో కలలు గన్నారు. అతని హృదయమంతా ఆశాలతలు తీగెలుగా అల్లుకొని పోయేయి. ఎన్నో ఆశా సౌధాలను నిర్మించుకొన్నారు. ఎప్పటికైన తన ఆశాలతలు పుష్పించి ఫలించక పోతాయా అని సంబరపడిపోయేరు. ఆ ఆశతోనే జీవితంలో ఎన్ని కష్టాలొచ్చిన ఎదుర్కొని నిలబడగలిగారు. కాని భగవంతుని సృష్టి చిత్రమైనది. మానవుని ఆకాశానికి ముంచెత్తి అధః పతనానికి తోసేస్తే ఎంత బాధపడతాడో అలాగే రఘురాంగారి మనస్సు కూడా బాధపడసాగింది. అతను ఎవరికోసం బ్రతుకుతున్నాడు, ఎవరిని ప్రాణాధికంగా పెంచి ఆశలు పెంచుకున్నాడో, ఎవరిని నమ్ముకున్నాడో అతనే తనకు అన్యాయం చేసాడు, కట్టలు త్రెంచుకొని దుఃఖమూ సాగింది. కన్నీరు చెంపల మీదుగా జాలువారి అతని చొక్కాను తడిపి వేస్తున్నది: సప్త సముద్రాలు ఏకమై ప్రవహించునట్లుగా వుంది. ఆ కన్నీటి ప్రవాహము. అతని కళ్లు త్రాగినవాడి కళ్ళలా చూడ్డానికీ చాలా భయంకరంగా ఉన్నాయి. రెండుకాళ్ల మధ్య తల ఆనించుకొని పిచ్చివానిలా శూన్యంలోనికి చూస్తూ కూర్చున్నారు బయటి గుమ్మంమీద.

బయట మెల్లగా చిన్న గాలి వీచటం ప్రారంభించింది. అది రాను రాను కొద్దిక్షణాలలోనే విజృంభించి పెనుగాలిగా మారిపోయి రోడ్డుమీద దుమ్మును ఇండ్లలోనికి చేరవేస్తున్నది. గాలికి కిటికీలు ధన్ ధన్ మని శబ్దంతో అటు ఇటు కొట్టుకుంటున్నవి. రోడ్డుమీద జనం వర్షము వస్తుందేమోనని భయపడి పరుగెత్తుచున్నారు, ఇండ్లను చేరుకొందుకు. పెరట్లోని చెట్లు అటు ఇటు ఊగుతూ పోవడానికి సిద్ధంగా నున్నవి 'నాన్నగారు!' బయట గాలివానవస్తూంటే ఏమిటిలా కూర్చున్నారు. లోపలికి రండి అంటూ రఘురాంగారి కుమార్తె సుజాత అతనిని లోపలికి వెళ్ళమని చెప్పి కిటికీ తలుపులు వేసి తనూ లోనికి వెళ్లిపోయింది.

'హృదయంలో రేగిన తుఫానుకే నేను భయపడలేదు తల్లీ ఈ గాలివానకి నాకేం భయం. పిచ్చి తల్లీ అనుకుంటూ లోపలికి వెళ్ళారు. సాధారణంగా మనస్సులో బాధలు అధికమగుచున్న కొలది మనిషికి 'ఫిలాసఫీ' అలవడుతుంది. అలాంటప్పుడు రఘురాం గారికి ఫిలాసఫీ అలవడుటలో ఆశ్చర్య మేమున్నదీ? ఈ గాలివానలు లాగే తన మనస్సులోని బాధకూడా రానురాను అధిక మవ సాగింది.

ఉన్నట్టుండి పెద్ద మెరుపు మెరిసింది. దాని వెనుక వస్తూన్న పిడుగు అన్నట్లు ఎక్కడో కర్ణకఠోరమైనధ్వనితో ఒక ఉరుము కూడా ఉరిమింది. తొలుత జడివాన ప్రారంభించి ఈ ఊరునే ముంచేస్తుందా అన్నట్లు ఎడతెరిపి లేకుండా కుండపోతగా వర్షం పడసాగింది. కరంటు పోవుటవలన లైట్లు ఆరిపోయేయి. ఇల్లంతా చీకటై పోయింది. కన్ను పొడుచుకున్నా ఒక్క వెల్గురేఖ కనిపించని చీకటి. అది అమావాస్య చీకటి. రోడ్డుమీద కూడా దీపాలు పోయి ఊరంతా గాఢాంధకారం అయిపోయింది. ఉరుములు మెరుపులు ఆకాశంమీద పోటీలు పడుతున్నాయి. ఆకాశమంతా కారు మబ్బులతో నిండిపోయింది.

నా హృదయంలో చీకటి ఆవరించినట్లుగానే నా యిల్లు కూడా అంధకారమయింది, కాని కొద్దిసేపటిలోనే కరంటు వచ్చి ఇంటిలో ఎంతో వెలుగు వస్తూంది. కాని నా జీవితానికింక వెల్గురాదు. నా జీవితం ఇంక ఇలా వెళ్ళిపోవలసిందే. నాకిక శాంతిలేదు. నేను నమ్ముకున్న వారే నాకు అన్యాయం చేశారు. రఘురాం గారు భోరున చిన్న పిల్లాడిలా ఏడుస్తూ మంచంపై వాలిపోయేరు అలసిన హృదయంతో తాను ఆశించినది జీవితంలో తనకు గగన కుసుమమే అయింది.

రఘురాంగారికి గతం కళ్ళముందు సినిమా రీల్లులా గిర్రున తిరుగ సాగింది.

నాన్నగారూ! ఈ డ్రస్సులో నేను బాగున్నానా? చూడండి అంటూ పొరుగింటిలో డాక్టర్ చదువుచున్న రఘు కోటును వేసుకొని స్టెత్ స్కోప్‌ను చేతిలో పట్టుకొని తన దగ్గరికి వచ్చిన తన కొడుకు రవిని చూచి పక్కున నవ్వారు రఘురాంగారు. అతని భార్య శాంత కూడా శృతి కలిపింది.

మెడనుంచీ కాళ్ళవరకు ఒకటే కోటు, ఆ చిన్నారి చేతులలో పట్టక, పొ[illegible]లా క్రిందికి వ్రేలాడుచున్న స్టెతస్కోపు.

రవిని ఆప్యాయంగా దగ్గ[illegible]ని ముద్దుపెట్టుకొని, చూడు శాంతా, వాడు ఆ మెడికల్ ఎగ్జిబిషన్ చూచినప్పటినుంచి అక్కడ మంచి చలాకీగా తిరుగుతున్న డాక్టర్లలా తనూ చదువుకోవాలని ఆశ పడుతున్నాడు. మన బాబుకూడా చాల తెలివైనవాడే. భగవం

తుడు చల్లగ చూస్తే మన బాబునికూడా డబ్బు అప్పైన చేసి డాక్టరు చదివిస్తాను. మనకున్నవాడు ఒక్కడే కొడుకు. వాడి భవిష్యత్తుకన్నా మనకావలసిందేముంది?

ఎక్కడో పెద్ద పిడుగుపడిన శబ్దం, ఇంకా వాన తగ్గేసూచన లేవీ అగుపించటం లేదు. రాను రాను గాలి కన్నా నేనేమి తీసిపోను అన్నట్లుగా వర్షపు జోరు అధికమవసాగింది. ఆ పిడుగు శబ్దానికి రఘురాంగారు ఈ లోకంలోనికి వచ్చేరు. అతనికి మనసులో బాధ అధికమవుటవలన నిద్దురపట్టలేదు. తెల్లవారే వరకు అతను మనస్సులోని బాధను తలచుకుంటూ జాగరణే చేసేరు.

ఉదయాన్నే ఆ గదిని ఊడ్చుదామని వచ్చిన సుజాత తండ్రిని చూచి నిర్ఘాంత పోయింది. మోకాళ్ళమీద తలను అనించుకొని తడి అరని కళ్ళతో ధ్యాన నిమగ్నలో వున్న యోగిలా కూర్చున్నారు రఘురాంగారు.

నాన్నగారూ! విచారించి ప్రయోజనం లేదు. విధివ్రాత ఎవరూ తప్పించలేరు. బాధ పడకండి. మనకు ఎన్నికష్టాలొచ్చినా ధైర్యంగా నిలబడాలి నాన్నగారూ అంటూ వచ్చేదుఖాన్ని ఆపుకొని పైటచెంగుతో కళ్ళను తుడుచుకుని వెళ్ళిపోయింది సుజాత, తండ్రిపడుచున్న బాధ చూడలేక.

ఇంక రఘురాం గారి భార్య మాట చెప్పనవసరము లేదు. ఆవిడ బాధ వర్ణించలేనిది. చెట్టంత కొడుకు విధిచేతిలో కీలుబొమ్మగా మారినందుకు ఆమె మనస్సు బాధతో క్రుంగి పోసాగింది.

రాత్రినుంచీ ఆ వర్షం ఏకధారగా పడుతు నేయున్నది. వర్షపు ఉధృతం తగ్గనే లేదు. ఎక్కడో వాన తడికల మీద పడుటవలన టపటప మని శబ్దం వినిపిస్తున్నది. మెట్టూరు జలపాతంలా వర్షపుధారలు ఇంటి చూరుల మీదనుంచి పడుతున్నాయి. కీచురాళ్లు అంటే ఎలాగుంటాయో తెలియదు గాని వాటిధ్వని మాత్రం ఆ ఇంటిని ప్రతి ధ్వనిస్తున్నది. సిరివుంటే చుట్టాలు, నీరువుంటే కప్పలు చేరుతాయి అన్న సామెత లాగా వర్షపు నీటిలో కప్పలు 'బెక బెక' మంటూ సంతోషములో జలకా లాడుతున్నాయి.

వాన కొట్టుకొ[illegible]లో పుస్తకాలును, చేతో పొక్కవును పట్టు[illegible]డుమీద వెళ్లుచున్న ఒక మెడికల్ స్టూడెంటును చూడగానే పిడుగుపడినట్లుగా రఘురాంగారి గుండె గుభీలుమంది. అప్పుడు తనరఘు గుర్తుకు వాపోగేడు.

నాన్నగారూ! మీరురాత్రి పగలనక ఆరోగ్యమైన చూసుకోకుండా ప్రయివేట్లు చెప్తున్నారు. అమ్మ నిద్రాహారాలు మాని ఇరుగు పొరుగువారికి బట్టలు కుడుతున్నది. నాన్నగారు! నా చదువు గురించేకదా మీరిద్దరు ఇలా కష్టపడుతున్నారు మీ రలా కష్టపడుతుంటే నేను చూడలేక పోతున్నాను. నాకు చదువుమీద కూడా మనసు పోవటం లేదు. డబ్బు చాలకపోతే నేను చదువు మానేసి ఉద్యోగం చేస్తాను నాన్నగారు, తన చదువు గురించి తల్లితండ్రులు పడే బాధను చూడలేక రవి మనస్సుబాధతో మెలికలు తిరిగిపోయింది.

వద్దు బాబూ! అంత పనిచేయకు. నీవు డాక్టరువి అవుతే చూడాలని మీ అమ్మ, నేను కలలు గంటున్నాము. మా కలలను కల్లలు చేయకు బాబూ! మేము నీ చదువు గురించి డబ్బు సంపాదించుట లేదు. ఇంకా ఊరికనే కూర్చుడమెందుకు. ఇంటి ఖర్చులకైనా పనికి వస్తుందని ఈ పనులు చేస్తున్నాము నీ చదువై పోయినాక వుద్యోగం చేస్తున్నప్పుడు అప్పు తీర్చేదామని నాస్నేహితుని దగ్గర యిల్లు తనఖాపెట్టి డబ్బుతెస్తున్నాను. ఆ డబ్బే నీకు నేను నెల నెలా పంపుతున్నది. ఇంకా ఒక్క సంవత్సరమేగా వున్నది. అదీ కూడా గడచిపోతే మనకష్టాలు గట్టెక్కినట్టే అంటూ కొడుకును సమాధాన పరిచేరు రఘురాంగారు.

ఇంకా ఫైనల్ ఇయిర్ పూర్తికాక ముందే రవికి ఒళ్లు తెలియని జ్వరం రావటం. ఆ జ్వరంలోనే ఏదో పిచ్చిపిచ్చిగా వాగటం ఆ తర్వాత మెంటల్ షాక్, అన్నీ ఒక్కొక్కటి అతని మనో నేత్రంలో మెదలగా బాబూ రవీ......నన్ను అన్యాయం చేయకు బాబూ; నిన్ను ఈ రూపంలో చూడ్డానికేనా, నన్ను భగవంతుడు ఇంకా బ్రతికించెడు. భగవాన్ నేనింక జీవించలేను. నన్ను నీలో చేర్చుకో దేనికోసం నేను బ్రతకాలి, జీవితంలో నేను దేనిని సాధించలేక పోయేను. నేను ప్రాణాధికంగా చూచుకున్నా నా కొడుకు, డాక్టరు కావలసిన నా కొడుకు పిచ్చివాడా? అమ్మో అంతమాట నేను వినలేను. నా హృదయంలోని ఆశాలతలు పుష్పించి ఫలించకముందే వాటిని కొకటి వేళ్లతో పెకలించేసేవా భగవాన్, డాక్టరు కావలసిన నా రవిని పిచ్చివాని స్థానంలో ఎలా చూడగలను ఇది నా హృదయానికి అంపశు కోత కాదు? నా బ్రతుకు నిష్ప్రయోజనమే అంటూ ఎదుటివారి హృదయం ద్రవీభవించి విలపించుతూ, ఎటోచూస్తూ అలాగే వుండిపోయేడు.

అతని చూపు చావుచూపని తెలుసుకోలేని సుజాత నాన్నా! మన ఇంటిని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి ఎవరో వచ్చారు నాన్న-వారితో మాట్లాడండి. అంటూ తండ్రి ఒంటిమీద చేయివేసిన సుజాత నాన్నా! అన్నయ్యా ప్రతి

కుండి, మీరు చచ్చిపోయి మాకు ఎవరూ లేకుండా పోయేరా! అంటూ తండ్రి శవంమీద పడి విలపించ సాగింది.

(21వ పేజీ తరువాయి)

రాజీ మాత్రం ససేమిరా పెండ్లికి ఒప్పుకోనని పట్టుబట్టింది. తండ్రి తన పరువు కాపాడమని కూతుర్ని ప్రాధేయపడ్డాడు. నీవు గనుక ఈ పెండ్లి చేసుకోకపోతే నాకు మరణమే శరణ్యం అన్నారు. తండ్రి అలా ప్రాధేయపడుతుంటే నీమనసెలా ఒప్పుకొంటుందే రాజీ, మీ నాన్నగారి మాట నిలబెట్టు తల్లీ, వారి గురించైనా ఆలోచించి నీ మనసు మార్చుకోవే, ఒక ప్రక్క తల్లి దీనాలాపన. ఎటూ చెప్పలేక అక్కడనుండి వెళ్ళిపోయింది రాజీ. మౌనం అంగీకార సూచనే అనుకొన్నారు వారు.

జరిగిందాన్ని తెల్పుతూ రవికి లెటర్ రాసింది. జాలం చేయక వెంటనే బయలుదేరి రావలసినదిగా మరీ మరీ హెచ్చరించింది. రవికోసం శరత్కాల చకోరపక్షిలా నిరీక్షిస్తూ వున్నది. పెండ్లి ముహూర్తం నిర్ణయమైపోయింది. ఇంకొక్క రోజే గడవుంది. రవి వస్తాడన్న ఆశమాత్రం తనలో మిణుకు మిణుకుమని మెరుస్తున్నది.

వుత్తరం అందినా చదువుకొనే తీరిక తనకు లేకపోయింది రవికి. ఒక ప్రక్క ప్రాక్టికల్సు, మరో ప్రక్క ఫైనల్ ఎగ్జామ్స్ తన్నుకొస్తున్నాయి. తీరుబాటుగా కూర్చొని చదువుకోవచ్చని అనుకొన్న తనకు ఇప్పటికి గాని వుత్తరం చదువుకోనడానికి అవకాశం దొరకలేదు. వుత్తరం గుర్తుకువచ్చి ఫేంటులోంచి తీసిచదువ సాగాడు. అది రాజీ రాసినది. అందులో ఇలావుంది.

ప్రియమైన రవికి—

మా నాన్నగారు నాకు పెండ్లి నిర్ణయించేసారు. నా ఇష్టాయిష్టాలతో వారికి పనిలేక పోయింది. భారత నారి మనసారా ఒక్కరినే ప్రేమిస్తుంది, పూజిస్తుంది. దానికి విరుద్ధమై ఏనాడూ జీవించలేదు. నీకు దూరమై నేను జీవించలేను. నీవు త్వరగావస్తే, మనకు ఏదోక మార్గం దొరక్కపోదు. త్వరగా రావలెను.

ఇట్లు,
రాజీ.

ఉత్తరం మడిచి వెంటనే బయలుదేరాడు రవి. ట్రయిన్లో కూర్చొన్నాడేగాని మనసు పరిపరి విధాల పోతోంది. ఎంతట రాజీని కలుసుకొంటామా అన్న ఆత్రుత, ఉరకలు వేస్తూ పోతున్న జనాన్ని మించిపోతున్నది. ట్రయిను దిగే సరికి తెల్లవారింది. టైం చూసుకొంటే ఐదున్నర అయింది. త్వరగా నడక ప్రారంభించాడు.

వీధి మలుపు తిరిగే సరికి గొల్లున గోల, సంతాప వచనాలు ఏడ్పులు పెడ బొబ్బలు. వచ్చేపోయే జనం. గుసగుసలు. రాజేశ్వరి చచ్చిపోయిందట. ఏమీ విడ్డూరమో గాని. అంటూ విషాదవార్త రవి చెవిని బడింది. జనాన్ని త్రోసుకొంటూ గబగబా లోపలకు వెళ్ళాడు. వీణముందు కూర్చొన్న రాజీ కళ్ళకు కనబడింది. వీణపై తల అన్చివుంది. నిర్జీవం ఆమెలో గోచరించే సరికి రవి తెల్లబోయాడు.

ఏమిటి ఈ విపరీతం భగవాన్ రాజీని నాకు దూరం చేసావా? కడసారిగానైనా ఆ మూగ వీణ పలుక్క నేను నోచుకోలేదా? ఆ వీణపై ఇక తియ్యని రాగం పలకదా? ఏవో పిచ్చి మాటలు...అక్కడ నిలవలేని కాళ్లు శూన్యం వైపు బరువుగా నడిసాయి.

(5వ పేజీ తరువాయి)

చందన్ రామ్ తోడ్పడ్డాడు. 'ఇది బాగా తింటుంది, బాగు తాగుతుంది, బాగా పండుతుంది' సానోరా-64 రకాన్ని గురించి చందన్ రామ్ అన్నమాటలివి.

గుజరాత్ రాష్ట్రంలోని సూరత్ జిల్లాకు చెందిన కథోర్ గ్రామవాసి భారత్ కుమార్, యువకుడైన ఈ రైతు ఎకరానికి 1966 కిలో గ్రాముల (సుమారు 1 టన్నుల) జొన్నను పండించి 1965-66 గుజరాత్ రాష్ట్రపు జొన్న బహుమతిని పొందాడు. ఎరువులు, రసాయనికపు ఎరువులు ఉపయోగించి, విత్తనములను మందులతో శుద్ధిచేసి, శ్రేయమైన సాంద్ర వ్యవసాయ పద్ధతులను [illegible]ంచి, భారత్ కుమార్ ఈ బహుమతిని పొందగలిగాడు.

Edited and Published by A. N. Raghavachar, No 6-B. Murugesamudali Street, Madras-1
Printed by R. Bakthavachalu Bharathamatha Press No. 39, Anderson St, Madras-1